

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi június 17-én.

24. szám.

Versecz 1894. június hó 14.

Kétségbevonhatlan tény az, hogy a különféle nyelvű népek barátsága, egymás iránt való szeretete és rokonsága, egymás iránt mérvben attól függ, hogy egymást ismerni tanulják, eszméiket közvetlenül cserélhessék ki egymással, az az egymás nyelvét értsék.

Nap nap után ezer és ezer példáját látjuk annak, hogy nem magyarajku polgártársaink közül azok, kik édes hazánk államnyelvét a magyarnyelvet elsajátították, nemzeti tulajdonságainkat, irodalmunkat, történetünket, előhaladottságunkat ismerik — testvérgyanánt szeretnek benünket, velünk együtt éreznek és gondolkodnak.

Valamely nép nyelvét alaposan elsajátítani, őket s jellemző nemzeti tulajdonságaikat alaposan megismerni csak azon esetben lehet, ha köztük élünk, ha minden mozzanatot megfigyelünk s velök mentől gyakrabban érintkezünk.

A nyelvet legkönnyebb elsajátítani a gyermekkorban, gyakorlat útján. Az iskola csak évek után tud e tekintetben annyit felmutatni, mint a mennyit a gyermek környezetétől pár hónap alatt tanul.

Igaz hogy az így elsajátított nyelvismeret, nem alapos, de tisztesen magvan könnyítve általa az iskola teendője.

«Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete» teljes erejéből mindent meg tesz arra nézve, hogy városunk német szerb és román anyanyelvű gyermekeit mint cse-

regyermekeket magyar városokban segítse elhelyezni, s hogy érettek cserébe magyar gyermekeket kapjunk, kiktől az itthon maradtokra is fog ragadni magyar szó, s a kik a mellett a német szerb vagy román nyelvet elsajátíthatják.

Hány szülét hallunk naponként sohajtozni: «Nagyon, de nagyon szeretném gyermekem érdekében, hogy a magyar nyelvet elsajátítsa, (magyar városokban is épen azt mondják azzal a különbséggel, hogy ott a «magyar» szó helyett a «németet» emlegetik), de anyagilag roszul állok, nem telik arra hogy fiamat, vagy leányomat magyar városba, magyar iskolába küldjem».

«Hiába, nem lehet! Rosz időket élünk, nincs módomban.» Ha valami jó helyre cserébe tudnám adni boldog és nyugodt lennék! De kihez, hová forduljak? Nincsenek ismerőseim, az odautazás és cserekeresés is sok pénzbe kerül s még akkor sem biztos az ember: lesz-e eredmény?»

A magyar nyelvterjesztő egyesület épen e tekintetben segít a hozzá forduló szülék bajain.

Összekötésbe teszi magát a magyar városok kulturális egyleteivel, az iskolai és másféle hatóságokkal, lapunk a «Délvidék» útján, a vidéki magyar városok hirlapjaival.

Az egyesület hivatalos lapjában a jelentkezésekre külön állandó rovatot nyitottunk, a közvetítéseket teljesen díjtalanul eszközöljük.

Törekvéseinket, — dacára a sok hátráltató körülménynek — siker is koronázta.

Közel 10 év alatt, mióta egyesületünk megalakult, s mióta a verseczi első magyar hirlapot, az egyesület hivatalos lapját életrehoztuk, több mint háromszáz cseregyermek elhelyezését közvetítettük.

A magyar kormány is segítségünkre sietett törekvéseink elérésében, a mennyiben Lukács Béla kereskedelmi miniszter ő Nagyméltósága az egyesület által közvetített cseregyermek és azok kísérői számára már évekkel ezelőtt az ország összes vasutain rendkívül leszállított vasúti menetjegyeket engedélyezett.

A minden nemes fáradozást készséggel istápoló fővárosi napi sajtó, vidéki hirlapjaink, igyekezetünket hathatós pártfogásukban részesítették.

Egyesületünk megalakulása óta Versecz t. h. j. f. város belületében is sok változás jött létre. A községi elemi nép és polgári leányiskolákban egyesületünk felhívására fokozatosan behozták és hozzák a magyar tannyelvet, egyesületünk céljai ellen nem magyar anyanyelvű polgártársaink körében nem találunk ellenvetést. Belátták azt, hogy magyar kulturális törekvéseink közepette senki jogát, senki érzelmét nem sértjük; — csak segítségükre kívánunk sietni.

Hogy a magyar nyelv könnyű elsajátíthatása céljából a gyermekcsere által elérhető eszköznek minél több barátot szerezhesünk s a mozgalom minél nagyobb körben legyen ismertté, — tisztelettel kérjük

Tárcza.

Éhes vagyok!!!

Írta: Géreoz Karolus.
(Vége.)

Rózika, az ön mamája egy áldott lelkű jó asszony! Ma elmegyek kegyedékhez ebédre. Már három hónapja sovágok erre a várt pillanatra, a mikor az ön fogacskaiknak csattogó sopránjához, én fogom jóízűen ropogtatni az altot, a pompás rizsfelfújthoz, melyet kegyed, a közfelfogás szerint, városunkban nevezetesen jól tud készíteni.

Egy ilyen rizstészta, életemben, előre érzem, forduló pontot fog képezni.

Úgy érzem magamat mint egy husz éves doctorandus, a ki a felavatáshoz készül.

Fleur de Lyst csepegtetek a zsebkendőmre, mellényemre s a kalapom bélésébe; természetes evőszerszámjaimat oly vakító fehérre csiszolom, hogy az vetekedhetik bármely csapott szárnyú Bosendorfer elefántcsont billentyűzetével; még mind a négy octáva meg van, s ha hinni lehet az újabb zene elmélet kutatóknak, ez egyenes arányban áll a hangokkal; úgy hogy a fogak pusztulása a hangok elnémulását vonja maga után.

Igy az én hangom még óriási terjedelmű s ennek megfelelőleg a torkom is, a mint még

emlékezhetnek rá, midőn az utolsó majalison, általános tetszés közepett daloltam szivrepesztő hűséggel, hogy:

«Könnytől ázott két halovány arcom legyen a kótád.»

Kegyed Rózika ekkor könnyezett, pedig a tornás virsli az én torkomon keresztül vette útját s nem az önén.

De látja, én ekkor szörnyen el voltam keseredve. Fizetésfölemelést kértünk s ezt, a mindenkor alkotatkész „Temetkezési gyász-pompa Egyesület” legkitünőbb hivatalnokainak ez alkalommal megtagadta, azzal indokolván, hogy most sem cholera sem kanyaró nem pusztítván várjunk vele az őszig a mikor a diphteritis és phthisis «Egyesületünk» tőkét, minden kétséget kizárólag az ehez szükséges niveaura fogja emelni.

Lánczi az első titkár, ki alattomban már régóta eped ön után, pezsgőt fizetett, melyet én ittam meg s a melytől — ne vegye rosz néven bájos Rózika Nagysád — mégis ön lett egész csinosan jókedvű

Emlékszik-e mikor haza jövet Lánczi elébe ugrottam s karomat ajánlottam föl a haza jövetelre, milyen kedvesen támaszkodott reám!

Óh! ezt a pillanatot én sohasem fogom elfeledni.

S ma, ma ismét ama szerencsében fogok részesülhetni, hogy talán épen a kegyed olda-

lán ülve, csirkesarkantyút törhetünk egymással; no igazán már előre is kíváncsi vagyok rá, melyikünk vágya fog beteljesedni; ámbár hiszen egyet fogunk gondolni.

De másrészt az ebédhez a rántott csirke azért is elkerülhetlenül jó, mert a fönt említett mód, a nyilatkozatot nekem szerfölött megkönnyebbiti s ügyemet a magamban elfojtott teoriáik és találgatások festett panoráma képeiről a tények terére, úgy gondolom valami aranyfövenyű utakkal s fenyőfákkal ékes parkba, talán egészen a kezek szorongatásáig és előre viheti.

Az asztalkendő alatt ugyanis, ha az tudnillik kellő hosszúságú lesz, mint Kock Pálból tudom, gyakran prologizáltak a legkomolyabb kimenetelű események. Miért ne történhetné ez meg velem is! Hát nem vagyok-e én legalább is olyan mint Lánczi, a kiről pedig szerelem dolgában csoda dolgok keringenek.

Ezt már a kapu alatt gondoltam magamban s önézetesen akartam egyet csavarintani a bajúszomon, de nem sikerült; rémülettel konstátáltam hogy a még reggel fölillesztett patent bajúszkötő még most is az orrom alatt van s már csaknem az utcán vagyok, a hol néhány lebzselő localdandy vigyorog rám.

A két virágcsokrot — egyik önnek, a másik a mamájának — hónom alá csapva, ijedten szabadítottam ki az «à la chat faché» fésült s arany nyilakból művészileg componált két pompás legyezőt, a melynek meggyőződésem sze-

olvasóközösségünk és a magyar nyelvtanítók egyesület minden tagját, hogy azt ismerőseik és barátai közt terjesszék, a szülőket a gyermekesere üdvös votára és előnyeire felhívjuk, s általában a magyar nyelvtanítók egyesületét célja elérésében segíteni és gyámolítani kegyeskedjenek.

Mennyi előnnyel járna az városunkra nézve, ha sikerülne egy pár száz magyar csergyermeket kapnunk.

Mennyi előnyt adna az a magyar városok polgárainak is, ha gyermekeik olcsó szerrel sajátíthatnák el a német nyelvet.

Van azonban a dolognak ezenkívül még egy nagyon fontos jelentősége is. A mi német, szerb és román ajkú polgártársaink megismerik közelebből magyar anyanyelvű polgártársaikat és viszont.

A közös kapcsolatok, a gyermekek, közelebb hozzák egymáshoz a szülőket, bizonyos barátság és testvéries egyetértés keletkezik a felnőttek közt is. — És arra nekünk mindnyájunknak, a kik egy hazának gyermekei, testvérek vagyunk, saját érdekünkben igen nagy szükségünk is van. Hogy pedig a gyermekesere ezt a baráti viszonyt valóban fejleszti annak száz meg száz példáját láthatjuk. Öreg és törődött, avagy a férfikor delén álló német, szerb és román anyanyelvű polgártársaiknak mily lelkesedéssel, mily valódi örömmel emlegetik azokat a szép napokat, a melyeket mint gyermekek, vagy mint gyermekeiket kísérő szülők magyar városokban Szegeden, Hódmezővásárhelyen, Aradon, Kecskeméten, Szentesen stb. — töltöttek el.

Mily igaz baráti rokonszenvvel beszélnek magyar ismerőseikről, a magyaros szokásokról, a magyar vendégszeretetről.

Mielőtt e sorokat befejeznék tisztelettel kérjük a minden nemes törekvést gyámolító fővárosi és vidéki sajtót, a városi hatóságokat az iskolák igazgatóit és tanárait, hogy «Versecz és vidéke magyar nyelvtanítók egyesülete» törekvéseiről, a gyermekesere érdekében folytatott mozgalomról a nagy községeket értesíteni, az eszmének minél több barátot szerezni s így, s ez által munkánkat megkönnyíteni kegyeskedjenek.

Oly időket élünk, midőn a haza minden igaz fiának kötelességévé tetszik a kö-

rint minden egyes szála, Amor puzdrájára fektetve, föltétlenül szíven találja a legkényesebb izlésű Psychét is.

S aztán a többiekre nézve legbiztosabb ábrázolatot keresve elő, azzal a teljes öntudattal indultam utnak, hogy ezentúl már csak egyes egyedül tőlem függ, vajjon akarom é, hogy abrándjaim valóságá váljanak vagy nem.

Ezt kipróbálandó, igyekeztem szűrés pilantásokat röptetőzni, a mint ezt genialitás hírében álló férfaktól láttam, a mely mig egyrészt szellemi fölnyemem volt biztosítandó, másrészt nem kételkedtem benne, Rózikának szíve mélyéig fog hatni s ennek folytán úgy sem rejthetvén el többé előlem, a lelke mélyén táplált forró érzelmeket, okvetlenül karjaim közé fog borulni.

A Rózikák lakásához közeledtem s valóban nem csalódtam. A kapu alá kanyarodva oly atható pillantást vettem a házmesternére, hogy ez, a kezében tartott seprű föltáruló karjaim között hagyva, sivalkodva rohant be, kaptafa körül szorgalmatoskodó élete parjához; ez alatt én egérutat nyervén, hármával ugortam föl a lépcsőkön s minthogy a virágcsokrokat elejtettem, a házmesterné seprűjével rohantam be Rózikákhoz.

A jelenet tanuja Rózika pirulva futott el az ablaktól, a mama kaczagott, a házmesterné az udvar közepén hápogott, a férje rettenetesen kiáromkodott, én pedig kétségbeesve nyögtem:

rülmények, hogy az egymás iránt való szeretetet és testvéries viszonyt ápolják, az elévélkedett testvérek által dobott üszköt öltogassuk higgadt megfontolással, kölesönös szeretettel s közös anyánk, az ezredéves magyar hazának szeretete egyekké, boldoggá és erősekké tesz bennünket.

Perjéssy Lajos.

Napi hírek.

Eljegyzés. Waldherr József főrealiskolánk általános tisztelet és szeretetben részesülő tanárának, Versecz város közigazgatási előadójának, kellemekben gazdag, művelt leányát Vilma k. a. a mult szombaton eljegyezte Gettmann József, a verseczi takarékpénztári hivatallal kapcsolatos váltó üzlet főnöke. — Fogadja az új pár legőszintébb üdvökívánatainkat.

Kinevezések. A hivatalos „Budapesti Közlöny“ június 15-iki 135 száma főrealiskolánk tanárai és városunk közönségére nézve örvendetes következő kinevezéseket tudatja: — A válás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter a f. 1894 évi július hó 1-ével állami ellátásba átveendő verseczi főrealiskolához dr. Butorka Száva, Dékány Lajos, Gerecz Károly, Halbsch Béla, Janell József, Kovalik János, Perjéssy Lajos, Szörényi József, Takács Gyula és Waldherr József ottani rendes tanárokat rendes tanárokká nevezte ki,

Főrealiskolánkban az évrzáró vizsgálatok következő sorrendben fognak megtartatni:

Június 21. Csütörtök. Hittani vizsgálatok.

Június 22. Pénteken d. e. III. oszt. a nyelvek és történelem. VI. oszt. nyelvek, (magyar, német, francia, latin és szerb.) VII. oszt. nyelvek. Délután. I. oszt. nyelvek és földrajz. V. oszt. nyelvek.

Június 23. Szombaton szóbeli érettségi vizsgálatok.

Június 25. Hétfőn d. e. II. oszt. nyelvek és földrajz. VII. oszt. számtan, mértan, történelem. Délután. IV. oszt. nyelvek és földrajz. VI. oszt. természetrajz és vegytan.

Június 26. Kedd d. e. I. természetrajz, mértan. V. számtan, ábrázoló geometria és történelem. Délután. III. oszt. számtan, fizika és mértan. VII. oszt. természetrajz és fizika.

Június 27. Szerda délelőtt II. oszt. számtan, természetrajz és geometria. IV. oszt. vegytan, ábrázoló mértan, számtan, könyvtel. Délután. VI. oszt. számtan, ábrázoló geometria, történelem. V. oszt. természetrajz és vegytan.

A boquet . . . azaz a házmesterné . . . Rózika . . . illetőleg a söprű . . . izé . . . vagy magam sem tudom már mit.

Végre leültettek s egy pohár vízzel kínáltak meg; jó lesz az ijedség ellen. Rögtön föl-emelkedtem s poharamat Rózikaraköszöntve már épen az ebéd végére szant dictionomat kezdtem elszavalni, a melyben a háziasszonyt virágos kerthez hasonlítom, hol az anyai szeretet vasrácsozata a legföltettebb hollandi tulipánt őrzi — ezzel a metaphorával a Rózika lelkét akartam egy csapásra meghódítani — a midőn szerencsére belép Gusztai bácsi, az én elejtett két bokréttámmal. Erre aztán a kezemben levő pohár vizet egyszerre fölhajtottam; még jó hogy a mama nem veszette el lélekjelenletét s a poharat kiragadta kezemből, mert különben azt is lenyeltem volna.

Gusztai bácsi szörnyen éhes volt. Valami átadásnál kellett a pénztárban jelen lennie s így későn jött haza. Egyenesen az asztalhoz ültünk.

Nagyságos Asszonyom! meg volt a három tal étel, ott volt a rizsfelfújt. a mit Rózika készített, de már ekkor nem izlett nekem semmi.

Ehesen támolyogtam haza s megfogadtam nem megyek többé családba ebédelni, inkább otthon eszem füstölt szalonnát.

Június 28. Csütörtök d. e. Torna-versenyek.

Június 29. Pénteken d. e. 9 órakor Záróünnepély.

A vizsgálatok d. e. 8. — d. u. 2 órakor kezdetnek.

Mayering Emma magán leánynevelő- és tanintézetében az évrzáró vizsgák f. hó 26, 27. és 28-án tartatnak meg a következő sorrendben: 26-án reggel 8—9 óraig vallásvizsga, 9—12-ig az elemi I-ső II. és III. osztály vizsgái minden tantárgyból. Délután a polgári I-ső II-ik III-ik és IV. osztály vizsgái és pedig 2—4-ig magyar nyelv és irodalom, 4—5-ig világtörténet és magyarok története, 5—6-ig szerb nyelv. 27-én folytatólag reggel 8—12-ig német nyelv, szám- és mértan és fraczia nyelv. Délután 1—6-ig földrajz, természetrajz, természettan és vegytan, egészség- és háztartástan. 28-án délelőtt 9—12 kézi munka és rajzkiállítás, délután 3 tól zene- és énekvizsga. Ezen vizsgákhoz a tisztelt szülők és tanügybarátok ez uton is tisztelettel meghívotnak.

A Gerő-féle nyilvánossági joggal bíró magán elemi népiskolában az évrzáró vizsgálatok f. évi június hó 25-én fognak megtartatni; — még pedig d. e. az I. és II-ik; délután a III-ik és IV-ik osztályban. A vizsgálatok délelőtt 8 és délután 2 órakor kezdődnek. A szülők és tanügybarátok e vizsgálatokra tisztelettel meghívotnak.

A versecz-kubini h. é. vasutrézvénytársaság Pollacsek Mihály építővállalkozó irodájában Budapesten hétfőn tartotta alakuló közgyűlését. Pollacsek Mihály engedélyesnek, mint alapítónak képviselőtében dr. Pollacsek Károly nyitotta meg a közgyűlést, mire annak elnökéül Molnár Viktor, Temes vármegye főispánja lett megválasztva. Ezen 86 kilométer hosszúságú h. é. vasut Temes-Kubin átkelési helyről tizenkét virágzó községen át vonal a m. kir. államvasutak Versecz állomásáig és nemcsak gazdasági, hanem kulturális és stratégiai szempontból és felette fontos. A nagytermelés mellett szép jövőt ígérő bortermeles és hires sertésenyesztés virágzik e vidéken Kubinnal szemben a Duna mellett fekvő Szemendrián végződik a Szerbia legtermékenyebb völgyét átszelő Moravavölgyi vasut ugy, hogy a Szerbiával való kereskedelmünknek új közlekedési utja nyílik. Mint az egykori határvölgyek részét, az egész vidéket idegen nemzetiségek lakják és e vasut utat nyit a főváros centralizáló és asszimiláló befolyásának. A vasutat az összes törzs- és elsőbbségi részvények ellenében Pollacsek M. engedélyes építi ki, az építkezés ez év márc. havában kezdődött és novemberre már befejezése várható. A részvénytőke 6,935.000 korona és beszerzése céljából 3390 drb törzs és 9880 darab elsőbbségi részvény bocsátatik ki. Az igazgatóság tagjaiul megválasztattak: Molnár Viktor, Temes vármegye főispánja (elnök), Gerhardt Gusztáv (alelnök), Deschán Achill, dr. Glósz Ferencz, Kajtár Jenő, Kiss Manó, dr. Kán Béla, dr. Mezei Mór, Pollacsek Mihály, dr. Pollacsek Károly, Seemayer János, Pálffy Elemér, dr. Szivák Imre, Ürményi Bernát és Ugron Gábor; a végrehajtó bizottság tagjaiul: Deschán Achill, Gerhardt Gusztáv, dr. Mezei Mór, dr. Pollacsek Karoly Pollacsek Mihály és dr. Szivák Imre, a felügyelő bizottság tagjaiul dr. Farnady József, dr. Fekete Ignác, Palugyay Mór és Bodnár Gyula. A közgyűlést a Hungária-szállóban fényes bankett követte.

Hangverseny. Szávics Irma k. a, zene és énektanító a mult szerdan minden tekintetben sikerült hangversenyt rendezett, melyen előkelő és distingvált közönség jelent meg. Ugy az erkölcsi, mint anyagi sikerrel teljesen meglehet elégedve a derék tanító.

Iskolai ünnepély. A polgári leányiskola tanulóinak iskolai ünnepélye — mint utolsó számunkban már hirdettük — jövő szombaton f. hó 23-án az Adler-féle „jéggincz“-ben fog megtartatni, a mire szülők és iskolabaratok ezenel meghívotnak. A belépti díj 20 kr. A tanulók az iskolaépületben (zárdában) gyülekeznek, ahonnan zenezó mellett az ünnepély helyére kivonulnak. Kedvezőtlen időjárás esetén az ünnepély szerdan, f. hó 27-én fog megtartatni.

Erettségi vizsgálatok. A helybeli főrealiskolában az érettségi szóbeli vizsgálatok, mint azt lapunk más helyén is felemlítjük, f. hó 23. fognak megtartatni. Ngos Nátafalussy Kornél kir. főigazgató elnöklete alatt Hogy a délvidék előkelő társadalmá által annyira tisztelt, s a vezetése alatt álló 14 középiskola tanárai

által annyira szeretett főigazgatót a mi délvidéki metropoliskunkban Temesvárott is, hol jelenleg végzi hivatalos teendőit, — mily melegen fogadja a tanárvilág — annak illusztrálására közöljük Holtzmann temesvári főreáliskolai tanár üdvözlő versét mely is a következő:

Üdvöz légy, mesterünk!

Eljövél, mesterünk, ma s kiki hódolva üdvözl Téged
Te hozád nekünk a fényt, Te hozasz jutalmat is.
Kötelességeinket vajjon mindenha teljesítők-e;
Tanácsid követjük-e, hagyott-e szavad nyomot;
S hínve, mely általunk lett, vajjon hozott-e termést a jó mag,
Érett kalász-e mind, s nincsen-e közte üres?
Legjobbán itéled Te, ki a tudomány fátylavívője,
Mindnyájunk bírja vagy s atyai jóakarónk!
Üdvöz légy, mesterünk, itt a hol tisztelet, hódolat környez,
Mión körünkbe lépsz! Megjötted ünnepe nekünk!
A mit a temesvári professor ebben a versben elmond, azt mi versekiz is mind aláírjuk.

A városi zeneiskolában tartott évről-évről vizsgálaton a verseczi dalárda, úgy mint az előző években az idén is egy drb arany jutalmat tűzött ki a legkitünőbb tanuló részére. Ezen díjat Hajdú Mihály főreáliskolai tanuló nyerte el. Adler M kiküldött iskolaszéki tag ugyanazon célra 5 frt adományozott. Ez összeggel Becsk Gy. reáliskolai tanuló tüntették ki.

A honvédség köréből. A honvédségi felső tiszti tanfolyam hallgatói június hó 17-én harczászati tanulmányutra indulnak, három csoportban. Az első csoport Oraviczára megy s utolsó állomása Orsova lesz, a másik csoport Fuméba utazik, onnan pedig Szent-Gotthardra, míg a harmadik csoport Szlavóniába, Pakráczra megy, honnan a körut végzése után Bonyhádon állapodik meg. A tanfolyam halgatói — mindannyian tisztek — a tanulmányut után megtekintik a komáromi vársáncokat.

A steierdorfi férfi dalárda f. évi augusztus hónapban fogja megünnepelni fenállásának 25 éves évfordulóját, mely alkalommal verseczi dalárdáink közül a „férfi dalárda” és az „iparosok dalárdája” fog részt venni

Védekezés a peronospóra ellen. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi hideg és nedves időjárás a peronospóra fellépésére és terjedésére nagyon kedvező ha ellene idejekorán nem védekezünk. A szőlőtermést tönkre teheti: ennél fogva felhívja a földműv. miniszter egyik legújabb körrendeletében a közigazgatási bizottságokat, gazdasági egyleteket, stb., hogy saját hatáskörükben minden igyekezetekkel oda hassanak, hogy a szőlőbirtokok a permetezést minél szélesebb körben azonnal foganatosítsák, annál is inkább, mert a preventív permetezés ideje már elérkezett.

Kitiltott magyarországi szerb lap. A belgrádi hivatalos lap: a „Szerbszke Novine,” legutóbbi száma közli, hogy a belügyminiszter a sajtótörvény 13. §-a értelmében az Ujvidéken megjelenő „Zasztav” című lapot izgatás miatt Szerbiából kitiltotta. — Mit szólnak ehhez szerb testvéreink? Mégis csak „szabad” egy ország ez a Magyarország! Milyen üdvös dolog Magyarországon szerbnek lenni! — mondja a „Bácskai Ellenőr.”

Földműves-iskola Lugoson. A Krassó-Szörény megyei gazdasági egyesület kezdeményezésére Lugoson létesített földművesiskolát már az ősszel meg fogják nyitni, Fényes Károly egyesületi titkár már egyik tanárának ki is nevezte. Az iskola egyelőre 16 benlakó növendéki helyre lesz berendezve, melyeknek számát idővel a viszonyokhoz képest emelni fogják.

Betöltendő hivatalnoki állomások. Versecz törvényhatósági joggal felruházott városnál egy 1000 frt fizetés és 240 frt lakbér illetményvel javadalmazott tanácsosi; és 800 frt fizetés 180 forint lakpénz és 200 frt működési pótlékkal javadalmazott aljegyzői állomás van üresedésben. Az aljegyzőtől megkérve, hogy a magyar, német és szerb nyelvet teljesen bírja, mivel a 200 frt működési pótlék a teljesítendő fordításokért jár. A kérvények június 30-ig R. Nikolics Sándor főispánhoz terjesztendők be.

A délvidéki kárpátgyesület kalauza. Az egyesület megbízásából szerkeszti Véber Antal kegyesrendi professor, egyesületi titkár. Ára 2 korona. A délvidéki kárpátgyesület kiadványa.

Régen nem jelent meg a vidéken oly könyv, melyet a közönség oly nagy érdeklődéssel várt volna, mint azon külsőleg is csinos és a külföldi „Baedeker”-re emlékeztető tetszetős kalauz, melynek teljes czime e sorok elején olvasható.

A délvidéki kárpátgyesület, mely aránylag rövid fenállása óta eddig is oly szép eredményeket ért el elismerésre méltó derék dolgot végzett akkor, midőn Véber Antalt a vasszorgalmu és ritka szép tevékenységet

végző piarista professort megbizta azzal, hogy délvidékünk egyetemes leírását, ismertetését kezdje meg. Nem kis munka volt ám ennek a most megjelent több mint 25 nyomtatott ivre terjedő uti kalauznak megírása, már csak azért sem, mert első ily nemű munka délvidékünkön. Ez alkalommal is tapasztaltuk azt, hogy néhány lelkes, energikus ember, a minők Pethő János kir. tan. az az „utolsó porczikájáig magyar ember” Deschán Achill a kis termetű „de erős, mint a bors alispán”, meg a munka oroszlanrészét végező tanárember, erős akarattal leküzdenek minden nehézeget.

A mult 1893-ik évben Oraviczán tartott 1-ső közgyűlésen tette meg a kezdeményező lépéseket a munka megírására, mely turisták, geologusoknak, néprajzíróknak megbecsülhetlen szolgálatot tesz.

A könyv, a déli Kárpátok ismertetését nyújtja s kapcsolatosan egyetemes leírást ad az egész Délvidékről, főkép történeti s tájrajzok alakjában. Bevezető részében a hegyek jelentőségével, majd a turistaság történetével foglalkozik, aztán elmondja a fiatal Délvidéki Kárpát-Egyesület megalakítását, tájékoztatót nyújt a délvidéki turista részére s Temesvártól kezdve Mehádiáig leírja a Délvidéket. Minden részében eleven tollal s kifogástalan magyarsággal van megírva ez a könyv, melynek érdeme az is, hogy uttörőszámba megy az annyira elhanyagolt Délvidék irodalmi ismertetésével.

A túl szerény szerző azt írja a munka előszavában:

E könyvnek érdeme az, hogy van; mert (Jól meg vagy on cselekedve Sz.) tudunkra még senki sem tett kísérletet arra, hogy egész Délvidékünknek egyetemes leírását nyújtsa. Kalauzunk is azonban most még töredék marad, mert egyes vidékek tüzetes bejárása eddig nem történt; azonban e hiányon a közel jövőben segíteni fogunk. Kérjük az utazó egyesületi tagokat, hogy kalauzunkat lehetőleg ellenőrizzék annak tévedéseit helyre igazítsák és hiányait pótolják és ez irányban való észrevételeiket az egyesület elnökségével közöljék. Csak úgy remélhető, hogy idő folytán minden tekintetben teljes képét fogjuk nyújthatni szép Délvidékünknek.

Midőn a legmelegebben üdvözljük a „Kalauz”-t, nem mulaszthatjuk el hogy a szerkesztő triumvirátust fel ne hívjuk a mű egy sarkalatos hiányára, s kérjük kegyeskedjenek gondoskodni egy a műhöz csatolandó jó és megbízható térképről. Tudjuk, hogy ez szóba jött, sok megbeszélés tárgyát képezte, nehezen is meg — de az ismert energia e hiányon is segíteni fog. Még egyszer melegen ajánljuk, a derék munkát.

Vukovics Sebő emlékiratai. Az 1848—49-iki szabadságharcz kiváló állam. férfának Vukovics Sebő volt igazságügyi miniszternek igen érdekes és történeti szempontból nagyfontosságú sajátkezü feljegyzéseit adta ki most testes kötetben az Athenaeum könyvnyomda és irodalmi társulat, mely ezzel a diszes könyvvel újból gazdagította hazai és nemzeti történetirodalmunkat. Ennek a tekintélyes és csinos kiállításban kiadott könyvnek címe: Vukovics Sebő emlékirata Magyarországon való bujdosása és száműzetésének idejéből. A nagyfontosságú történelmi emlékiratot Bessenyei Ferenc országgyűlési képviselő gyűjtötte össze és rendezte sajtó alá. A munka három részre van osztva. A zamatos magyarsággal, nagy tárgyalagossággal és igazságszeretettel megírt szép emlékirat az 1848—49-iki eseményeket, valamint az abban szereplő férfiakat újabb világításban tünteti fel és mint erre a nagy időszakra nézve igen becses történeti forrás-munka, a magyar közönségnek egyik kedvenc olvasmányát fogja képezni, Ára füzve 5 frt.

Azok a zsidók. A „Branik” című szerb lap 56. számában erősen szuszog a zsidókra s nem tetszik neki, hogy azok szívesen és könnyen beleolvadnak a magyar társadalomba s szeretik magukat jó hazafiaknak tartani. Azt mondja a „Branik” hogy: „a zsidók elfoglalták a magyar társadalmi életet, de egyuttal a magyar uradalmakat is. Ez az Istentől kiválasztott nép épít Pesten palotákat, megvásárolja a hírlapokat, gyárakat állít s a magyar kultúra fejlődésre tipikusan behat. A zsidó támogatása nélkül semmit sem lehet csinálni, még politikát sem. A ki ellenük merne fellépni, jaj annak, mert kezökbe lépve „közvélemény” azt menten megsemitik. A zsidó csak azért tanul magyarul, hogy teoriáját szabadabban terjeszthesse. De mit ér e magyarosodás a magyaroknak, hogyha a zsidók ez által Magyarországon urakká lesznek. Budapest fejlődése csak a zsidó politikának fényes sikere, mert ott ma már 200 ezer zsidó van s

ez mind úgy emelkedett alulról fölfelé. Az Andrássy út is a zsidóké, tele zsidó palotákkal sat. sat. s végül arra a következtetésre jut a „Branik”, hogy mivel a zsidók ma már a tőkét, ipart, kereskedelmet s a magyar középosztály földbirtokait kezökre kerítették: ennél fogva Magyarországot ereje és jövőbeni fejlődése egyenesen a zsidóság magatartásától tétetik függővé. „Pedig a zsidók úgy gondolkoznak” — mondja tovább — mint az egyszeri bácskai német pap megjegyezte volt a német intelligencia magyarosodására nézve, mondván: „Igaz, hogy intelligenciánk magyarosodik, de mit ér ez. Nemzetünk sokasága Magyarországon gazdag, mi élvezük s kaptuk a magyar földeket vér és baj nélkül mi a mi kulturális tudományunkkal meghódítjuk a minket környezőket, ez pedig a mi fő. A mit az egyik oldalon az intelligenciánál elveszítünk, azt százzszorosan nyerjük a másik oldalon. Csak változzék a rendszer, a német nemzet nagy, 24 óra alatt kapunk új német intelligenciát!” Hat csak legyen nyugodtan a „Branik” kolega, ne fáj-on neki a mi fejünk. A zsidóság egy teljesen megbízható elem Magyarországon s nagyon kevés perczenet leszámítva minden tekintetben kifogástalan magatartást tanusít egy hazafias, mint általános társadalmi szempontokból. Sőt tovább menve, a zsidóktól megtanulhatnák a nemzetiségek is, a kik nálunk Magyarországon ugyancsak „vér és baj nélkül jutottak magyar földek birtokélvezetébe”, hogy miként kell jó magyar honpolgároknak lenni. Tisztelet a nagyon kevés kivételnek. D—K.

Szerkesztői levelezés.

—sz—d—. „Ne hajigáljátok a következő” Sokszor megkívánják a „Caviárt”! Ne fogjátok rá, hogy az csak „Quargli.” A guszts különféle. Varietas delectat!

X. Y. „Kiküldött, rendes tudósítónk, valóságos belső titkos munkatársunk és kritikusunk” annyira el volt bájolva, hogy kijelentette: miszerint nem ír — másnak osztottuk ki, azért lett soványabb a recenzió.

J—y—Pál. és Verginia. Köszönjük a gratulációt: „Bizony sokáig kellet várni a szegény. Tanító kisasszony”-nak, de most azután illő környezetben és köntösben mutatkozik be. „Vedd tekintetbe édes fiam”, hogy Szabolcska testvérnek, a „jó fiuk” rettenetes nagy pressió folytán tudtak csak nehezen fogni kiadót, pedig hogy megírta: „Mi van azon sirni való...”!

4291. szám. —1894.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál egy évi 1000 frt fizetéssel és 256 frt. lakpénzzel javadalmazott tanácsnoki állás választás útján betöltendő.

Az eddigi működésről szóló bizonyítványokkal kellően felszerelt pályázati kérvények bezárólag f. évi június hó 30-ig Nikolics S. főispán úr ő Méltóságánál benyújtandók.

Verseczen, 1894. évi június hó 9-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester,

816. sz. — tkv. 1894.

Hirdetmény.

Moraviezia községre nézve Lardy Borbala és s moravieziai lakosok ügyében az 1892. évi XXIX. t. cz értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén ez azzal a felszólalással tétetik közö.

1. Hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben-ideértve az utóbbi §-ainak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívának, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1895. évi február hó 2-ik napjáig bezárólag a tkvi hatóságához nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

2. Hogy mindazok, a kik az 1. pontban körülírt eseteiken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényeket a tkv. hatóságához hat hónap alatt, vagyis 1895. évi február hó 5-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzésekre csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtának az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Verseczen, 1894. évi ápril hó 14-én.

Kérészy,

kir. aljbíró

1897. sz. — 1894.

Hirdetmény.

Az 1894. évre megállapított általános jövedelmi pótdadó kivetési lajstrom a tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóság 42872.XI. 1894. sz. körrendeletével leküldetvén, az 1883. évi 44. t. sz. 16 §-a értelmében folyó évi június hó 18-tól június hó 25-ig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető adó kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt — azon adózók pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben rovattak meg, az adó könyvecskéikbe történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólalásukat alulírt városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólalások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal Verseczen, 1894. évi június hó 25-én.

Bodry Mihály,
tanácsnok mint városi adóhivatali főnök.

1831. sz. — 1894.

Hirdetmény.

Az 1883 évi XXIII. t. sz. 14 §-a értelmében minden fegyver tulajdonos köteles fegyverét évenként június hóban, megadóztatás végett, a városi adóhivatalnál annál bizonyosabban bejelenteni, mert ellen esetben a hivatkozott törvény 43 §-a értelmében, minden eltitkolt fegyver után 10 frtig, terjedhető bírság rovandó ki.

Felhivatnak ennél fogva a fegyver tulajdonosok, hogy bejelentési kötelezettségüknek saját érdekükben f. évi június hó végéig eleget tegyenek.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1894. évi június hó 6-án.

Bodry Mihály,
tanácsnok, mint a városi adóhivatal főnöke.

2142. sz. — 1894.

Hirdetmény.

A himlőoltásról szóló 1887. évi XXII. t. cz. alapján minden szülő, gyám és egyáltalában az, kire gyermek gondozás bízva van, köteles a mennyiben a gyermek a valódi himlő betegségen át nem esett, azt annak első évében himlő ellen beoltatnia.

Az összes 1893. évben született gyermekeknek beoltása f. évi június hó 8-ikától bezárólag június hó 25-ig terjedő időközben minden vasárnap és htfő napon d. u. 3—5 óráig a városház épületben fog eszközöltetni.

1—50 frt. pénzbüntetés terhe alatt felhivatnak tehát valamennyi szülők, gyámok és gyermekgondozók, hogy a tavaly született gyermekeiket a fent kitett időben beoltatásuk, s 8 nappal azután a siker ellenőrzése céljából a fent említett helyiségbe behozassák vagy pedig az esetleg már megtörtént sikeres beoltásról valamely magánorvos bizonyítványát az oltó bizottságnak benyujtsák.

Rendőrkapitányság Verseczen 1894. május hó 17-én.

Bodó,
rendőrkapitány.

4185. sz. — 1894.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál az évi 800 frt. fizetéssel, 180 frt. lakpénzzel és 200 frt. működési pótlékkal javavadalmazott aljegyzői állás választás útján betöltendő.

A pályázóktól az 1883. évi I. t. cz.-ben körülírt minőségben kívül megkívántatik, hogy a magyar, német és szerb nyelvet szóban és írásban teljesen birják, mert fenti 200 forint működési pótlék a szükséges fordítások eszközléséért jár.

A kellően felszerelt kérvények bezárólag f. évi június 25-én Nikolics Sándor főispán úr ő Méltóságánál benyújtandók.

Versecz város tanácsának 1894. évi jun. 1-jén tartott üléséből.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt diésörölog ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólag legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerű háziszor 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany országhoz” Prágában vagy Török József gyógyszereshez Budapesten.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek, arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrassy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote” és „Délvidék” szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólalások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.